

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР - 2024 г. НЧ „4-ти МАЙ“ -БАТАК

ДАТА	МЯСТО	КУЛТУРНА ПРОЯВА	ОРГАНИЗАТОРИ	ЗА КОНТАКТИ
14.01.2023	Пл. „Освобождение“	Празник на Баташкия суджук	Община, Читалище , Музей	Секретар
21.01. 2024	Читалището	Традиционно тържество за Бабин ден с бабите и майките на бебетата, родени през 2023г. в града.	Читалище, Община, Музей, Училища и клубове	Секретар
13.02.2024	Читалище	„Любов – магическа реалност“	Читалището	Секретар
19.02.2024	Библиотека	Отбелязване гибелта на Васил Левски.	Библиотеката	Библиотекари
01.03.2024	Читалището	Ден на самодееца, Баба Марта при децата Празнична програма	Читалището и самодейните състави	Секретар
03.03.2024	Пл.„Освобождение“	Отбелязване на Националния празник , сценарий и участие в програма.	Читалище, Община	Секретар
08.03.2024	Читалището	„Жената е магия“ – Празнична програма	Читалището	Секретаря
01-10.04.2023	Читалището	Седмица на гората – изложба, конкурс, забавни игри за децата и концерт	Читалището	Секретар
01-20.04.2024	Малка зала	Празник на детската книга и изкуствата за деца. Маратон на четенето. Карнавал на приказките. Приказки от куфара.	Библиотека	Библиотекари
29.04-07.05.2024	Читалище	Великденски празници. Работилница, Базар и Празничен концерт	Читалище	Секретар
12.05.2024	Пл.„Освобождение“	Фолклорно надиграване „На Баташката чаршия 2024“	Читалище, Община	Секретар
16-17.05.2024	Пл. „Освобождение“	Априлска епопея Батак- участие в празниците	Читалище	Секретар

24.05.2024	Пл."Освобождение"	Отбелязване Деня на българската писменост и култура.	Читалището , ЦДГ и училищата	Секретар
01.06.2024	Пл."Освобождение"	„Детство мое“ – празник за деня на детето	Община , читалище , ОУ	Секретар
02.06.2024	Библиотека	Отбелязване деня на Ботев	Библиотека	Библиотека
30.06.2022	Малка зала	Закриване на читалищната година. Концерт на читалищните групи и състави.	Читалище	Секретар
30.07.- 01.09.2024	Библиотека	Лято в библиотеката	Библиотека	Библиотека
06.09.2024	Библиотека	Съединението на България	Библиотека	Библиотека
07.09.2024	Пл. „Освобождение“	60 години от обявяване Батак за град	Община, Читалище, ИМ	Секретар
22.09.2024	Читалището	Отбелязване деня на Независимостта	Читалище	Библиотека
01.11.2024	Пл.“Освобождение“	Ден на народните будители. Шествие до паметника на Драган Манчов.	Читалище, училища	Секретар
21.11.2024	Читалище	Ден на християнското семейство	Читалище	Секретар
02.12.2024	Пл.“Освобождение“	Запалване светлините на елхата- празнична програма	Читалище, община	Секретар
19.12.- 23.12.2024	Читалището	Коледен базар и празнична програма за Коледа и Нова година.	Читалище	Секретар

Помощ и съдействие на гостуващи състави и спектакли през цялата година.
Помощ и съдействие на гостуващи състави и постановки през цялата година.

Изготвил: Катя Джуркова
/секретар/

О Т Ч Е Т

за дейността на НЧ „4-ти май“-1897г. гр. Батак
през 2023г.

Има един уникален, световен, културен феномен и това са българските читалища. Създадени по време на Възраждането, те и днес отстояват своето заслужено място през годините.

Читалище „4-ти май“- 1897г. гр. Батак е център за информация, култура и различни по вид услуги . Ние всеки ден доказваме, че сме в състояние да поемем и изпълним както основните си, така и нови функции и отговорности. Със своята упоритост и опит читалището поддържа и развива традиционните си дейности, въпреки динамичните промени на обществото и времето, в което живеем. Най-общо казано дейността на читалището през годината бе изпълнена с значима културно-масова дейност, с която то е разпознаваемо в обществения живот на града.

През 2023 г. всички дейности на читалището са планирани и осъществени спрямо културния календар. Отговорното и компетентно отношение и решения на Читалищното настоятелство, Проверителната комисия, щатния и хоноруван персонал са предпоставка за изпълнение на плана и бюджета за 2023г. Цялостната административна и творческа работа, работата по проекти, както и поддържането на материалната база през отчетната година бе отговорност на всички нас. През изтеклата година са проведени шест събрания на настоятелството.

Членовете на общото събрание са 154. Нужна е по-голяма отговорност и от двете страни за своевременно събиране на членски внос. С решение на настоятелството той е 5 лв. за пенсионери и 10 лв. за работещи.

БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ: Библиотеката е модерна културна институция и местен информационен център, който се стреми да отговаря на всички потребности на своите потребители.

Работното време е съобразено с потока читатели, които се обслужват от квалифициран персонал в свободен достъп, детски отдел, читални, зала ИКТ, отдел Изкуство и Краезнание.

През изтеклата 2023 година библиотеката има 303 нови потребителя, което е с 33 повече от предходната година. И най - радващото е , че това увеличение е основно при учащите се. Придобити са 323 нови библиотечни документа. Заетите библиотечни документи са 8 376. Библиотечния фонд е 35 746 библ. единици.

Посещенията са 3 599, абонирани са 5 бр. периодични издания.

Продължава изграждането на електронен каталог на библиотеката. Изработват се библиографски справки, изисквани от потребителите.

Въпреки изострената демографска криза и промените в нагласите на потребителите библиотеката се грижи да задоволява всички потребности.

Краеведската дейност е свързана със събирането на материали за родния край, тяхната обработка и предоставяне на читателите, популяризирането на историческото и културно наследство и съвременното развитие на Батак.

За поредна година библиотеката спечели проект по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“ към Министерство на културата и получи 1 194,53 лв. за попълване на библиотечния фонд.

Друга основна дейност на читалището е да развива **любителското творчество и художествената самодейност.**

Към читалището през 2023 г. функционират следните състави :

Танцова формация БИС- 2 групи - за начинаещи и напреднали. А от тази година и група за деца. В нея участват между 14-18 деца.

Школа за спортни танци и мажоретен състав.

ГАФ „Здравец“ – съвместно с клуба на инвалида, но имаме и нови попълнения.

Не сме се отказали да възобновим дейността на група „Мелодия“. А също така сме отворени да отговорим и на всички ваши потребности.

Културният календар за 2023 г. съдържаше планирани 27 събития и празници. Но с радост отбелязваме, че в летописната книга на читалището за 2023 година са записани 68 мероприятия, проведени самостоятелно или заедно с партньорите ни в дейността. Тук са отразени 7 изложби на библиотеката, 2 представяния на книги, 3 гостувания на Пътуващо кино с 11 кинопрожекции, 3 театрални постановки от които една за деца.

Ще отбележа само някои, а всички останали са отразени в отчета на културните мероприятия и летописната книга на читалището.

150 годишнина от обесването на Апостола на свободата – Васил Левски я отбелязахме заедно с учениците от ОУ „Отец Паисий“, като проведохме състезанието – викторина „Свободният преди Освобождението“. С голям интерес се посрещнаха и „Празник на виното и тънките мезета“ и „Царица на брашното“

В традиция се превърна за 1-ви март Баба Марта да раздава мартеници във всички учебни и други учреждения в града ни. Организиран и отбелязан беше и денят на самодееца – 1 март.

Интерес предизвикахме с литературно-музикалната вечер „Копнения“ посветена на 145 години от рождението на Пейо Яворов, като със същата гостувахме и в къщата-музей П. Яворов -Чирпан.

Великден беше отбелязан с общоградско тържество на площада, като

тази година ни гостува Кулинарно-музикалното шоу на Иван Звездев. Украсихме града ни с яйца нарисувани от децата на Батак, а традиция стана и базара „Пъстър, шарен Великден“.

За поредна година се проведе „На баташката чаршия“- традиционен фолклорен празник. Участваха 18 читалища с танцови и певчески групи. Открихме я с дефиле на участниците, водено от децата на Гайдарска школа „Христанов“.

Съставите и самодейците към читалището участват във всички местни празници, а тази година ГАФ „Здравец“ взеха участие и във фестивалите на „Атолука“ и „Фестивал на кешкека и народните умения“ – Радилово.

За деня на Вяра, Надежда и любов съвместно с исторически музей Батак проведохме празника „Да бъдем добри с вярата, надеждата и любовта“

Надяваме се шествието до паметника на Драган Манчов да стане традиционно.

Тази година запалихме и коледните светлини на града съвместно с община Батак и ИМ.

Годината я приключихме с откриването на коледен базар и коледно тържество „Магията на Рождество“.

Надяваме се, че и през 2024 г. ще можем да продължим да развиваме своята дейност и да реализираме проектите си. Очакваме да работим отново с нашите партньори, читатели, самодейци и приятели !

А и занапред ще разчитаме на разбиране и помощ от страна на общинското ръководство.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА:

Включва сграден фонд, оборудване и обзавеждане на библиотека, голям зрителен салон, репетиционни зали, читални и др. помещения. Чрез финансиране от собствени средства тази година се извърши пълна рехабилитация и подмяна на ел. инсталацията. Ремонт на фойетата и открихме нова читалня. Започнахме и завършихме външно видеонаблюдение и осветление на района на читалището. Извършихме и неотложен козметичен ремонт на покрива и улците. За момента отоплението на читалището е на ток.

За 2024 година пред нас стоят няколко основни и важни задачи:

- Цялостно 3D заснемане сградата на читалището
- Изготвяне на документи за участие в проекти за ремонт и отопление на голямата зала на читалището.
- Цялостен ремонт на голямото фойе.

Надяваме се да имаме възможност да осигурим тези средства, за да можем да осигурим нормално провеждане на основната ни дейност като читалище - а именно задоволяване на културните потребности на местната общност.

ОТЧЕТ КУЛТУРНИ ПРОЯВИ 2023 г.

ДАТА	МЯСТО	КУЛТУРНА ПРОЯВА	ОРГАНИЗАТОРИ	ЗА КОНТАКТИ
04.01.2023	Библиотека	„Вечната съвест на България“- изложба	Библиотека	Гл. библиотекар
13.01.2023	Библиотека	„160 години от рождението на Щастливеца в българската литература-Ал. Константинов	Библиотека	Гл. библиотекар
04.02.2023	Читалището	„Празник на виното и тънките мезета“	Читалище	Секретар
16.02.2023	Малка зала	„ Свободният преди Освобождението“ състезание- викторина	Читалище	Секретар
18.02.2023	Зала Община	„Великденско вино“- постановка на ДКТ-Пазарджик	Читалище	Секретар
01.03.2023	Читалището	Отбелязване деня на любителското творчество и ху- дожествената самодейност. Баба Марта при децата.	Читалището и самодейните състави	Секретар
03.03.2023	Пл.„Освобожден ие“	Отбелязване на Националния празник , сценарий и участие в програма.	Читалището съвместно с общината	Секретар
04.03.2023	Пл.„Освобожден ие“	„Царицата на брашното“– конкурс за майстори на сладки и солени погачи	Читалище	Секретар
29.03.2023	Читалището	„КОПНЕНИЯ“- литературно- музикална вечер посветена на 145 год. от рождението на П.К.Яворов	Читалище	Секретар Библиотека
01-10.04.2023	Малка зала и Библиотека	Празник на детската книга и изкуствата за деца. Маратон на четенето. Карнавал на приказките. Приказки от куфара.	Библиотека	Библиотека

07.04.2023	Малка зала	„Нарисувай ми яйце“ – рисуване на яйца за празнична украса на града	Читалище	Секретар
07.04.2023	Читалище, площад	Традиционен великденски базар и празнично кулинарно шоу на Иван Звездев	Читалище	Секретар
24.04.2023	Читалище	„Как се търси нов съпруг“- постановка на ДКТ - Пазарджик	Читалище	Секретар
10.05.2023	Библиотека	„147 години Априлско въстание-Българската пролет. Батак и светът – изложба“	Библиотека	Библиотекари
13.05.2023	площад	Литийно шествие – поклонение по паметните места на април.	ИМ – Батак, Община, църква Читалище	Секретар
13-17.05.2023	Пл.„Освобождение“ и голяма зала	Чествания за 147 год. Априлска епопея и Празник на града. Участие в празничната програма.	Общината и читалището	Секретар
14.05.2023	Читалище	„На Баташката чаршия 2023“- традиционно фолклорно надиграване	Читалището , Община	Секретар
19.05.2023	Читалище	„За напред добър е Господ! – Пет години по-късно. Спектакъл на СУ „Нешо Бончев“	Читалище	Секретар
22.05.2023	Малка зала	„Жените на другите“- Представяне книгата на Георги Връбчев	Читалище	Секретар
24.05.2023	Пл.„Освобождение“	Отбелязване Деня на българската писменост и култура.	Община, Читалище , ДГ и училищата	Секретар
29.05.2023	Библиотека	„Обичаната, отричаната и вечната...“ 130 години от рождението на Ел. Багряна-изложба	Библиотека	Библиотекари
01.06.2023	Читалище	„Детство мое“ – празник за деня на детето с Магическо шоу	Читалище	Секретар

22.06.2023	Музей П.К.Яворов - Чирпан	Гостуваме с музикално- поетичната вечер „Копнения“ посветена на Яворов	Читалище	Секретар
30.06.2023	Голяма зала	Пътуващо кино с две кинопрожекции „Чибурашка“ и „Чалга“	Читалище	Секретар
5-6.07.2023	площад	„Мобилна творческа мрежа“ - изява на децата от клуб по спортни танци и „Копнения“	Читалище и Ист. музей	Секретар
10.07.2023	Библиотека	120 год Илинденско- преображенско въстание - изложба	Библиотека	Библиотекари
05.08.2023	м .Атолука - Брацигово	Участие на ГАФ „Здравец“ на фолклорен фестивал „Атолука“ - 2023	Читалище	Секретар
7-11.08.2023	Читалище	Лятна школа на флейтисти организирана от Явор Желев - преподавател	Читалище	Секретар
09.08.2023	Библиотека	Световен ден на любителите на книгата-отворени врати в библиотеката	Библиотека	Библиотекари
11.08.2023	Площад	Концерт млади флейтисти	Читалище и преподавател флейта	Секретар
24.08.2023	Голяма зала	Пътуващо кино с три прожекции: „Безстрашния и красавицата“, „Барби“, „Говори с мен“	Читалище	Секретар
17.09.2023	ЕМ „Балинова къща“	„Да бъдем добри с вярата, надеждата и любовта“	Читалище	Секретар
18.09.2023	Библиотека	„Летописецът на Македония“ - 125 год. от рождението на Димитър Талев	Библиотека	Библиотекари
22.09.2023	С. Радилово	Участие на ГАФ „Здравец“ във фестивал на кешкека и народните умения“	Читалище	Секретар
23.09.2023	Голяма зала	Пътуващо кино с 4 прожекции: Пътешествие до луната, След всичко-5, Монахинята 2, Непобедимите 4	Читалище	Секретар

18.10.2023	Библиотека	10 години без Стоянка Динева – сърцеведът на баташката душа - изложба	Библиотека	Библиотекари
26.10.2023	Библиотека	Национална седмица на четенето - срещи с деца	Библиотека	Библиотекари
30.10.2023	Библиотека	Отворени врати в библиотеката по повод 1-ви ноември	Библиотека	Библиотекари
01.11.2023	Пл. „Освобождение“	Ден на народните будители. Шествие до паметника на Драган Манчов.	Читалище, Училища, ИМ, Родова памет	Секретар
01.11.2023	Малка зала	Среща с писателя и журналист Румен Стоичков и представяне на новите му книги.	Библиотека	Секретар
21.11.2023г.	Зала читалище	„Моего семейство“ – празник посветен на Деня на християнското семейство““	Читалище	Секретар
08.12.2023	Пл. „Освобождение“	Запалване светлините на елхата	Читалище, Община	Секретар
11.12.2023	Читалището	„Моята коледна играчка“- конкурс в 4 възрастови групи	Читалище	Библиотека и секретар
22.12.2022	Зала община	„ Къде си Дядо Коледа“ Театрална постановка за деца	Читалище	Секретар
23.12.2023	Площад	Откриване на коледен базар, концерт на Димитър Аргиров и посрещане на Дядо Коледа.	Читалище	Секретар

Изготвил:

Катя Джуркова/секретар/

Отчета е приет на годишно отчетно- изборно събрание, проведено на
16.02.2023 г.

Председател:

/Димитрия Мяхова/

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „4-ти МАЙ-1897година“
град БАТАК ;пл. Освобождение“ 1 chitalisthe_4_mai@abv.bg

Утвърдил:

/Д. Мяхова – председател/

ПЛАН
ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „4-ти МАЙ 1897г.“

гр. Батак за 2024г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящият план за развитие на читалищната дейност в НЧ „4-ти май“ 1897г. за 2024 г. е разработен на основание чл. 26 а, ал. 1 от Закон за Народните читалища, съгласно представеният от председателя на народното читалище в срок до 10 ноември 2023г. план за дейността на читалището през 2024 г.

На територията на град Батак функционира само едно читалище, като целта на тази програма е да подпомогне годишното плануване на дейностите и финансовите средства, и да допринесе за по-голяма прозрачност при изпълнението.

Основните цели в работата на читалище „4-ти май“ – 1897г. са:

- Утвърждаването му като традиционна организация, грижеща се за разпространяване на знания и информираността на населението, като всички дейности са подчинени на това.

- Съхраняване, укрепване и развитие на традициите на народа ни и конкретно в нашия край.

- Осигуряване достъп до информация.

- Приобщеност на екипа към промяна и новаторство. Каквито и нови форми на работа да се избират, никога не се забравя, че основната ценност е знанието, а читалището е посредник между него и общността.

- Обмен между културите на различните етноси в района.

За осъществяването на всички тези цели, читалището залага да изпълни съответните задачи през идващата година, като развива основните направления от читалищната дейност през цялата година.

Възможностите за това са:

- Финансова стабилност /държавна субсидия/, даваща известна сигурност за дългосрочна прогноза и инвестиция
- Подпомагане на читалището от общинския бюджет /при необходимост/.
- Възможност за кандидатстване по различни проекти и дейности за финансиране от оперативни програми.
- Развитие на ИКТ, което дава възможност за разнообразяване дейността на библиотеката и съответно на читалището.
- Участие на изявени лидери от местната общност в читалищното настоятелство, което осигурява добри контакти и общуване с местно управление и институции /училища, детски градини, музей, фирми и предприятия на територията на града/.

Но в съвременното динамично време читалищата са изправени пред следните заплахи:

- Демографска криза. В последните години изключително много млади хора напускат малките населени места. Оставащото население е застаряващо.
- Недостатъчно средства отделяни за читалищата от държавния бюджет.
- Осезаема промяна в нагласите на младите хора към четене и участие в културни прояви.
- Намален интерес на местното население към участие в самодейни и танцови състави.
- Ниски доходи на населението, което води до много малки възможности за осъществяване на собствени приходи.

При тази ситуация ние съумяваме да използваме и силните си страни като институция:

- Много и разнообразни културни услуги на едно място – школи, клубове, състави, библиотека.
- Изключително добрата локация на читалището /центъра на града/.
- Гъвкавост на дейностите.
- Допълнително субсидиране – програми и проекти.
- Допълнителни приходи – отдаване под наем на свободните помещения в читалищната сграда.
- Читалището е утвърдена във времето и разпознаваема институция.
- Много сътрудници и доброволци, които са експерти в своята дейност и са от изключителна помощ за читалището, като така увличат и други след себе си
- Богат библиотечен фонд и обновена библиотека.
- Доста наситен и разнообразен културен календар.

Но в същото време трябва да се справяме и с много трудности:

- Трудно поддържане на материалната база. Остарял сграден фонд.

-Невъзможност за обезпечаване на читалището с квалифицирани кадри поради ниското заплащане.

-Не добре подготвени екипи за работа с проекти.

-Трудно привличане на млади хора, тъй като читалището се приема вече като архаична институция.

-Голяма административна тежест- много допълнителна работа /счетоводство, работна заплата, отчети, планове, бюджет, което отнема много време за изготвяне/.

-Слаби собствени приходи, поради демографската криза.

ОСНОВНИ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ:

БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ:

1. Чрез покупка, дарение, замяна на загубени от читатели книги, участие в проекти да се комплектуват 360 тома нови библиотечни документи;

2. Абонамент на периодични издания (вестници и списания) – 7 заглавия;

3. Вторичен подбор и регулярно прочистване на БФ , съгласно честотата на ползването им, профила на читателския състав, стареенето и износването на изданието: Отчисления 100 тома / Изготвя се Акт за отчисления, Отразяване в инвентарната книга, ЕК;

4. Участие в проекти по комплектуване на БФ и Приемане на дарения и др. библиотечни документи.

5. На дарителите да се връчват благодарствени писма и/или свидетелства за дарение. Поддържане на актуален списък на дарителите.

6.Режимът на съхранение на периодичните издания да бъде актуализиран и да се направи прочистване на периодиката в читалните.

7. Издирване на регионални и национални издания – периодика и книги с цел пълно комплектуване на краеведския фонд.

8. Обработка и каталогизация на библиотечния фонд

1. Обща и индивидуална регистрация на библиотечните фондове – 360 нови библиотечни документи;

2. Поддържа система от традиционни и ел.каталог (традиционни – азбучен и систематичен каталог – книги).

3. Да се продължи попълването на електронния каталог. За целта се закупят още модули от РС-ТМ.

СРОК :постоянен
ОТГОВОРНИК: Гл. библиотекар

ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО:

И през 2024 г. екипът на читалището продължава да работи за откриване и възобновяване работата на групи и състави функционирали през годините в читалището.

- Детски танцов състав «БИС» - да затвърди дейността си.

Отг. Худ. р-л Гергана Янушева

- Танцов състав «БИС» / възрастни -начинаещи и напреднали/

отг. Худ. р-л : Гергана Янушева

- Група за стари градски песни «Мелодия» .

Отг. Секретар

- Група за автентичен фолклор «Здравец»-

Отг. Секретар и худ. ръководител

- клуб» Аз и танците» -мажоретен състав и модерни танци

Отг. Худ. р-л: Мая Кондарева

- Вокално-инструментален състав – да се сформира и започне дейност.

Отг. Секретар

- Детско театрално студио – да започне дейността си.

Отг. Секретар

През 2024 г. всички изяви на съставите и клубовете към читалището ще бъдат съобразени с културният календар 2024г.

ОПАЗВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО:

Клуб «Родолюбче»-Проучване и съхранение на местни културни традиции, песни. Участие във всички представяния на традиционни празнични обреди за Коледа, Великден и всички други празници организирани от читалището.

РАЗВИТИЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО ОТ РАЗЛИЧНИ ФОРМИ НА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, ПРАКТИКИ И УСЛУГИ:

Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кинопрожекции, концерти, онлайн-разходки, презентации и др. според търсенето от потребителите на читалището. Организиране на тържества, спектакли, чествания, изложби и др.

РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРНИЯ ДИАЛОГ И ОБМЕН;

Съвместни чествания с групи и състави от различни етноси на територията на община Батак.

РАБОТА ПО ПРОЕКТИ:

Проучване и участие в проекти за подобряване на материално техническата база и обновяване на библиотечния фонд и реквизит на читалището.

Участие в проект за нови носии на ДТС «Бис»

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА:

За 2024 година пред нас стоят няколко основни и важни задачи:

- Цялостно 3D заснемане сградата на читалището.
- Изготвяне на документи за участие в проекти за ремонт и отопление на голямата зала на читалището.
- Цялостен ремонт на голямото фойе.

Надяваме се да имаме възможност да осигурим тези средства, за да можем да осигурим нормално провеждане на основната ни дейност като читалище - а именно задоволяване на културните потребности на местната общност.

ФИНАНСИРАНЕ:

Обезпечаването на дейностите през 2024 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ
- Общинско финансиране – по възможност.
- Кандидатстване с проекти към Министерство на културата, европроекти и програми.
- Други източници – наем на помещения, членски внос, дарения и др.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Изпълнението на годишния план ще ни даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и развиване на основните дейности. Надяваме се

успешното им изпълнение да спомогне още повече за опазването и съхраняването на културното ни наследство във време на все по настъпваща глобализация.

Промяната в начина на работа и предлагане на нашите услуги в съответствие с изискванията на днешните потребители води до възможност за удовлетворяване на тяхните изисквания, да се запознаят с историята на края си (отдел «Краезнание»), да развиваме заедно любителското художествено творчество и да стимулираме младите хора и таланти да развиват своите заложи. Библиотечният фонд подпомага образователния процес и «учене през целия живот».

Реализирането на различните инициативе от културния календар води до разнообразяване на социалния и културен живот на общността, което за малките населени места е от изключителна важност. Стремим се читалището да си остава привлекателно място за хората, пазител на традициите и в същото време – съвременен информационен център.

Приложеният културен календар е съгласуван с община Батак и е отворен за допълнения.

Изготвил: .....

/К. Джуркова – секретар/

гр. Батак, общ. Батак, обл. Пазарджик

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „4-ти май – 1897г.”

гр. Батак, общ. Батак, обл. Пазарджик

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този устав се уреждат наименованието и седалището на народното читалище, целите, източниците на финансиране, издръжката, органите на управление и контрол, и техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения, начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос и прекратяване на народното читалище.

Чл. 2. (1) Народно читалище „4-ти май – 1897г.” е самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, със седалище град Батак, област Пазарджик, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел и подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд гр. Пазарджик.

Чл. 3. Отношенията на читалището с Общинската управа гр. Батак се характеризират с уважение, партньорство при обсъждане проблемите на културата в Общината и взаимодействие при запазване на своята автономия.

Чл. 4. Народното читалище може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда, установен от Закона за народните читалища, без ограничаване самоуправлението на собствената си дейност и имоти.

Чл. 5. Читалището се наблюдава, подпомага и подкрепя в дейността си от Министъра на културата.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл. 6. (1) Целите на народно читалище „4-ти май – 1897г.” са да задоволява потребтностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр.Батак;
2. запазване на местните обичаи и традиции;
3. разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

(2) За постигане на целите по ал. 1 читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство.;
6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

(3) Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност със социална насоченост в сферата на физическата култура, здравеопазването, информацията, взаимодействията с училищата и църквата, и друга, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените в устава им цели. Народното читалище не разпределя печалба.

(4) Допълнителните дейности не могат да създават условие за нарушаване на добрите нрави, да противоречат или рушат националното самосъзнание.

(5) Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО

Чл. 7. Приемането на нови читалищни членове става чрез подаване на писмено заявление до председателя на читалището и заплащане на членски внос. Приемат се официално на Заседание на Настоятелството.

Чл. 8. (1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани след двугодишно членство, а право на глас след едногодишно членство.

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират; те имат право на съвещателен глас. Желателно е да участват в дейността на читалището.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за развитието на читалището. Утвърждаването им става с решение на Общото събрание.

Чл. 9. Членовете на читалището с глас имат право на информация за решенията на Настоятелството, за състоянието и използването на материалната база и имотите, за изпълнението на бюджета, за дейността на читалищния съюз, в който членува читалището.

Чл. 10. (1) Членовете на читалището с право на глас са носители на особени права и отговорности за съхраняването и обогатяването на имуществото на читалището.

(2) Членовете на читалището са длъжни:

1. да спазват устава на читалището;

2. да плащат редовно годишния си членски внос;
3. да опазват имуществото на читалището;
4. да участват в дейността на читалището, според възможностите и интересите си;
5. да не уронват доброто име на читалището.

Чл. 11. Членството в читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи:

1. При неплащане на членския внос за повече от една година поради отпадане, с решение на Настоятелството;
2. По молба на член до Настоятелството – по собствено желание;
3. При грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и името на читалището, посегателство върху имуществото на читалището и след като са взети безрезултатно всички мерки за изправяне на виновния и изключване от Общото събрание на читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 12. Орган на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 13. (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 14. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищното сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 май на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за прекратяване на читалището;
12. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 15. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена покана за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, независимо колко човека присъстват.

(4) Решенията по чл.14, ал. 1, 4, 10 и 11 се взимат с мнозинство най-малко на две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство на повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

(7) Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 16. (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;

5. назначава секретаря на читалището, определя заплатата и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. прави преглед на членството на всеки шест месеца;
7. решава въпроси за откриване и закриване на художествено-творчески колективи, школи, клубове и други форми на работа;
8. на заседанията на Настоятелството се кани със съвещателен глас Секретарят на читалището, ако не е член на Настоятелството;
9. членовете на Проверителната комисия могат да присъстват на заседанията на Настоятелството със съвещателен глас;
10. Настоятелството се свиква от Председател, Секретар или по искане на една трета от настоятелите;
11. внася предложение в Община Батак и други органи и организации за строителство, реконструкция, модернизация, поддържане, ремонтване и обзавеждане на сградата, за създаване на материални, финансови и кадрови условия за развитие на дейността;
12. взема решение за участие по проекти и осигурява тяхното разработване и изпълнение;
13. взема решение за отдаване на имоти под наем, спазвайки чл.6, ал.5 от настоящия устав;
14. взема решения за освобождаване и назначаване на работещите щатни и хонорувани служители на читалището, за сключване на договори с други физически и юридически лица и разкриване на съвместни културно-просветни дейности;
15. взема решения за морално и материално стимулиране на работещите по щат и индивидуални договори;
16. ръководи цялостната дейност на читалището и взема решения по всички въпроси, отнасящи се до работата и имуществото на читалището /непротиворечащи на Закона за народните читалища/.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл. 17 (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството;
6. заверява разходните документи;

7. наблюдава работата на Секретаря на читалището по организацията на текущата работа.

Чл. 18. (1) Секретарят на читалището е щатният организатор на текущата му дейност:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. замества председателя при неговото отсъствие;
3. организира текущата основна и допълнителна дейност;
4. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
5. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Настоятелството и Председателят подкрепят Секретаря в неговата ежедневна работа, помагат му да израсне като читалищен експерт, без да се намесват грубо и отнемат компетенциите му, освен чрез решение на Настоятелството.

Чл. 19 (1) Секретарят на читалището може да е член на читалищното настоятелство.

(2) С изтичане мандата на едно Настоятелство договорът със Секретаря не се прекратява. Новото Настоятелство може да прекрати договора само при наличие на груби нарушения по Кодекса на труда и ако доказано не се справя с работата си.

(3) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 20 (1) Броят на членовете на проверителната комисия се определя от Общото събрание, но не по-малко от трима, избрани за срок до 3 години.

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание чрез периодични проверки на финансовото и организационното състояние на читалището.

(4) Проверителната комисия има право да присъства на заседанията на читалищното настоятелство, провежда самостоятелни заседания и изготвя доклади за Общите събрания.

(5) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл. 21. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 22. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

Чл. 23. Членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателят имат право на възнаграждение за дейността си и за участието в заседанията на съответните органи.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл. 24 (1) Народно читалище „4-ти май – 1897г.” ползва масивна двуетажна сграда със застроена площ 1638 кв.м., намираща се в гр. Батак, кв. 66, УПИ VI на пл. „Освобождение” 1, построена през 1974г., с акт за държавна собственост, безвъзмездно право на ползване и стара сграда, строена 1938г., с натурален акт, в кв.66 в УПИ XI, пл. XI – 739.

(2) Имуществото се състои от дълготрайни материални активи и малоценни материали, подарени на читалището, придобити с негови собствени средства или предоставени за стопанисване от Община Батак.

Чл. 25. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване, както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл. 26. (1) Народно читалище „4-ти май – 1897г.” се финансира от Министерството на културата;

(2) читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. платени културни, информационни и други дейности;
7. други приходи.

Чл. 27 (1) Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от

Министерството на културата, съгласувано с областните администрации и общините.

(2) С решение на общинския съвет Батак читалището може да се финансира допълнително над определената по ал. 1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

(3) Гласуваната от общинския съвет субсидия за читалището, определена на основата на нормативи и по реда на ал. 2, не може да се отклонява от общината за други цели.

(4) Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници – собствени и от субсидии.

Чл. 28. (1) Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община и на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

(2) При недостиг на средства за ремонта поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл. 29. (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 30. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в Общинска администрация гр. Батак.

Чл. 31. (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в община Батак.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на община Батак и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5) Докладите по ал. 4 на читалищата на територията на община Батак се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища – вносителите на докладите.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 32. (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 33. Общото събрание може да взема решение за прекратяване на читалището, ако са изчерпани всички възможности и не съществуват никакви условия за трайна дейност на читалището.

Чл. 34. Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

Чл. 35. За неуредените в този устав случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 36. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 6, ал. 5, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл. 37. Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срока по чл. 10, ал. 3 от Закона за народните читалища, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл. 38. Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 31, ал. 4, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл. 39. (1) Нарушенията се установяват с актове на:

1. оправомощени от министъра на културата длъжностни лица – за нарушения по чл. 37;

2. кмета на община Батак или оправомощени от него длъжностни лица – за нарушения по чл. 36 и 38.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Събраните глоби за нарушения по чл. 37 се внасят в Национален фонд „Култура”.

ГЛАВА ОСМА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ УСТАВА НА НЧ „4-ТИ МАЙ – 1897Г.”

Чл. 40 (1) Читалището има кръгъл печат с надпис: „Народно читалище „4-ти май – 1897г.” общ. Батак, обл. Пазарджик в окръжност, в средата с разтворена книга.

(2) Празникът на читалището е: 24 май.

Чл. 41. (1) Този устав е разработен от Общото събрание на НЧ „4-ти май – 1897г.“, в съответствие с изискванията от ЗНЧ, обн. в ДВ., бр. 89 от 22 Октомври 1996г. и последно изм. ДВ., бр. 42 от 5 Юни 2009 г.

(2) Уставът е приет на общото събрание на 03.05.2010 г. на НЧ „4-ти май – 1897г.“, общ. Батак, обл. Пазарджик и е подписан от Председателя и членовете, присъствали на събранието.

Председател на НЧ „4-ти май – 1897г.“
гр. Батак

/ п /

/ Цв. Кънева /

ЧИТАЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО:

1. Димитрия Атанасова Мяхова – Председател
2. Николай Любомиров Станков
3. Екатерина Петрова Кормушева
4. Славка Николаева Казакова
5. Елена Веселинова Михайлова
6. Наталия Колева Климентова
7. Стоянка Петрова Попова

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ:

1. Мария Георгиева Манолева – Председател
2. Николета Василева Семерджијева
3. Елена Петрова Везева